

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiilor institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500—; pentru particulari Lei 400—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300—. În străinătate Lei 800—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliclu.**

Sumarul:

Reorganizarea contabilității publice a Statului. — Tru-stul suedez de chibrituri. — Situația. — *Cronică:* Banca Generală de Economii în Sibiu. O nouă lege bancară? Noul cod comercial. Creditul Agricol. Supra-Bancă. Coeficientul de exploatare. Normele de impunere pentru societățile cu sediul în alt oraș decât în orașul unde-și exercită activitatea industrială. Cât s'a plătit din datorile statului. — Dividendele ce plătesc băncile pe anul 1928.

Reorganizarea contabilității publice a Statului.

Problema aceasta, îndeosebi de importantă pentru economia noastră națională, a preocupat pe specialiștii români cu toată intensitatea încă dinainte de războiu.

Mai târziu, după războiu, însăși guvernele care s'au succedat până astăzi își înscrisese în programele lor de realizări această reformă.

Primele începuturi de introducerea contabilității comerciale au fost făcute de câteva instituții de Stat ca: Primăria Municipiului București, Cassa de Depuneri, Economii și Consemnații, Direcțiunea Generală a P. T. T., Regia Monopolurilor Statului, Camerele de Comerț și Industrie, etc.

Faptul menținerii și dezvoltării acestei contabilități în instituțiunile care au introdus-o, precum și adoptarea ei și în altele similare dovedește până la evidență utilitatea ei.

Asupra acestei utilități s'a scris și s'a vorbit destul.

Faptele au dovedit cu prisosință superioritatea indiscutabilă a contabilității comerciale, față de aceea publică.

Chiar cei cari într'un timp erau cei mai conservatoriști, mai aprigi susținători ai actualei contabilități publice destul de învechite și de empirică, au ajuns la convingerea înlocuirii ei totale prin cea comercială.

Dacă până astăzi s'a întârziat așa de mult cu această reformă se datorează, pe lângă alte cauze și împrejurări, și faptului că personalul ce ar fi necesitat aplicarea reformei era insuficient ca număr și ca pregătire.

În ce privește insuficiența personalului ca număr credem că până la un punct putea justifica această întârziere.

Într'adevăr până înainte de războiu, România avea un număr de 4 școli comerciale superioare la București, Craiova, Galați și Iași, ai căror absolvenți erau absorbiți în majoritate în întreprinderile comerciale, industriale și bancare.

După războiu, pe lângă numărul important de școli comerciale existente în nouile teritorii alipite și în special în Ardeal, numărul lor a fost în continuu sporit astfel că astăzi România posedă peste 60 de școli comerciale superioare în afară de cele 2 Academii comerciale din București și Cluj. Dacă imediat după războiu lipsa specialiștilor contabili s'a simțit în toate întreprinderile private, această lipsă nu se mai resimte astăzi, întrucât în fiecare an un număr destul de mare de tineri termină școlile comerciale superioare și Academii comerciale.

În asemenea condițiuni personalul necesar aplicării reformei contabilității Statului este asigurat. Cea de a doua cauză se presupune a fi insuficiența pregătirii personalului necesar contabilizării

pe baze comerciale a patrimoniului Statului.

Dacă aceasta ar fi un motiv pe care s'ar sprijini cei ce ar căuta să justifice întârzierea reformei, atunci îl putem înlătura dela început, ca neserios. Într'adevăr, dacă ne referim numai la fapte și tot putem să înlăturăm acest mod de justificare.

Aruncând o privire generală numai în interiorul țării noastre, vom constata cum cele mai mari bănci și întreprinderi comerciale și industriale, în care se știe că întreaga lor organizație se bazează pe principiul — maximum de beneficiu cu minimum de eforturi sau de cheltuieli — s'au dezvoltat grație modului, cum contabilii români, au știut să organizeze și să fină contabilitatea lor. La aceasta se mai adaugă faptul că cei dintâi, care au anticipat și studiat necesitatea înlocuirii contabilității Statului cu cea comercială au fost contabilii grupați în Corpul Contabililor autorizați și experți contabili.

Primele încercări reușite și cu rezultate strălucite în contabilitatea comercială introdusă în unele instituții de Stat sau publice sunt datorite tot contabililor noștri.

Adăugăm la toate acestea și faptul că contabilitatea comercială aplicată patrimoniului public este predată în școlile comerciale superioare — destul de restrâns — și în Academii Comerciale — într'o măsură mult mai mare, astfel că un absolvent de școală comercială superioară și mai ales un licențiat al Academiei Comerciale posedă cunoștințele fundamentale, care-l face destul de apt a fi la început întrebuintat cel puțin ca organ de execuție.

Ultimul fapt care este și cel mai important ar fi acela că o foarte mare parte din conducătorii serviciilor de contabilitate publică sunt absolvenți de școală de comerț și cu experiența îndelungată, ce o au, pot da foarte bine directivele necesare aplicării întocmai a contabilității Statului reorganizată pe baze comerciale.

În asemenea condițiuni credem că orice întârziere în realizarea acestei mari reforme nu numai că nu mai poate fi justificată, dar este dăunătoare organizației economice și financiare a Statului și instituțiilor sale.

Iată motivul pentru care intențiunile serioase ale actualului guvern ne bucură

pe toți ceice dorim în mod sincer reorganizarea și refacerea finanțelor Statului și a vieții noastre economice.

Printr'o contabilitate științifică și bine finută se stabilește ordinea în averea Statului astăzi atât de sdruncinată.

Modul cum s'a procedat, chiar dela început, privind realizarea acestei mari reforme, îl credem greșit deoarece Statul are datoria să pună în primul rând la contribuție energia și capacitățile naționale și cel mult ca respectare a unui angajament față de străinătate să apeleze la unul sau doi experți străini, fără ca prin aceasta să se mărginească numai la luminile acestor experți.

Specialiștii contabili români s'au dovedit a fi nu numai elemente de execuție, dar și factori capabili de organizare.

Chiar dacă s'ar apela la un număr restrâns de specialiști în comisii, credem că s'ar greși prin faptul că sunt mulți, foarte mulți, care deși ar dori și ar putea contribui la această mare reformă, sunt trecuți sub tăcere, neglijați.

Ași propune în această direcție de ex. ca Statul să organizeze un concurs de lucrări referitoare la problema integrală sau divizată în mai multe probleme parțiale, cuprinzând principiile și modul cum s'ar putea pune în aplicare contabilitatea comercială la Stat și instituțiile sale.

În baza acestui concurs, am credința că se vor produce multe lucrări de valoare, vor fi puși la contribuție toți, ceice se simt în stare să se prezinte la un asemenea concurs de lucrări, și se va crea și o literatură bogată, care să servească rezolvării cât mai complete a acestei mari reforme.

Vom avea o colaborare națională a tuturor specialiștilor și vom face astfel o operă într'adevăr utilă.

Manifestarea membrilor Corpului Contabililor și Experți din România, atât în țară, cât și în străinătate, sunt o cheazășie puternică a capacității și energii lor, astfel că nu trebuie să le negijăm mai ales, când pot fi în chip real utili, atunci când ar fi chemați să contribuie la rezolvarea unor probleme capitale pentru țara noastră.

Const. G. Demetrescu,
Profesor definitiv de Contabilitate
la Școala Comercială Sup. din Iași.

Trustul suedez de chibrituri.

Trustul suedez de chibrituri a preluat 30.000.000 dollari din împrumutul român de stabilizare. Aranjamentul, se zice, exemplifică metoda ce trustul întrebunțează la lărgirea câmpului său de activitate. În schimbul avansului făcut guvernului român, trustul obține o concesiune de treizeci de ani, iar operațiile vor fi conduse de o corporație organizată de trust și de guvern. Ultimul va obține o primă pentru fiecare cutie de chibrituri vândută, cu un minim de 3.000.000 dollari anual garantat, în timp ce trustul se angajează de asemenea să subscrie o anumită proporție din viitoarele împrumuturi române de Stat.

Ca și în alte țări, în special Franța, care nu mult timp în urmă, încheiase un acord important cu trustul suedez în schimbul unui împrumut considerabil, a trebuit mai întâi învinsă opoziția din partea partidelor politice contra concesiunii monopolului de chibrituri. Totuși succesul acestei puternice organizații private pe piețele de capital mondiale și în obținerea de credite în Statele Unite prin mijlocirea subsidierei americane, i-a dat puțința să învingă serupulele tuturor țărilor interesate până ce, se poate afirma fără exagerare, trustul și-a lărgit câmpul de activitate așa încât a reușit să obțină o importantă influență în industria chibriturilor din aproape toate țările civilizate ale lumii.

Dacă industria chibriturilor n'au fi în multe țări un monopol de stat, în total sau parțial, sforțările trustului suedez de a-și întinde operațiile n'ar fi produs rezultate atât de satisfăcătoare. Trustul se bucura de situația privilegiată a unei corporații private, ce a fost capabilă de a achiziționa drepturi de monopol valorabile și în schimb a avansat capitaluri însemnate unei lungi liste de guverne. Serviciul este reciproc, dar nu surprinde faptul, că politicieni cu vederi liberale de pretutindenea să privească cu consternație transferarea privilegiilor de monopol comercial în mâinile unei corporațiuni străine. Aceste operații amintesc prea mult de condițiile din evul mediu, când monopoluri comerciale productive erau trecute de suverani în nevoie în mâinile negustorilor și grupurilor bancare în schimbul unui ajutor financiar. Lipsa piețelor de capital organizate, unde obligațiunile de Stat puteau fi preschimbate, în acele timpuri depărtate, poate servi de scuza unei practici, ce este mai greu de justificat în epoca actuală, când guvernele, ce se împrumută, se află în situația de-a apela direct la investitorii din întreaga lume.

Cu toate că cele ce preced corespund în teorie adevărului, faptul rămâne, că nu a fost

ușor de a obține prin aceste mijloace creditele necesare. S'ar putea întreba atunci, de ce guvernele, ce posedă privilegiile comerciale monopolistice asupra chibriturilor, sau alte articole, nu se împrumută oferind ca garanție directă veniturile obținute din aceste monopoluri, fără de-a mai întrebunța intermediari particulari din străinătate. Răspunsul este că monopolurile de Stat sunt cunoscute ca fiind izvoare foarte nesigure de venituri și publicul investitor, care ar fi dispus să cumpere obligațiunile trustului de chibrituri și ale subsidiarilor lui ar ezita să plaseze capitaluri în obligațiunile unei corporațiuni conduse de Stat. Pe lângă aceasta, intervenția unui mijlocitor privat între guvernul ce se împrumută și investitori ajută la comuflarea sumei totale a obligațiunilor, directe sau indirecte, ale aceluia guvern — în timp ce — pe de altă parte, se mărește garanția adițională inerentă ori-cărei întreprinderi private.

Carierea trustului de chibrituri ilustrează prin urmare inferioritatea trusturilor de Stat față de cele private. În timpurile prospere multe țări, unde cererea de socializare a unor industrii — fără de a considera costul — ar putea găsi suport, au fost forțate de necesitate să adopte o atitudine diferită. Trustul chibriturilor a văzut ocazia și a profitat de ea. Rezultatul trebuie să fie destul de amar pentru acei ce preferă întreprinderile de Stat celor particulare.

Situația.

Săptămâna trecută a fost săptămâna liniștii. Nimic important nu s'a semnalat nici în viața politică și nici în cea economică.

Cu toate că plata datoriilor Statului a început și progresează în mod satisfăcător, nedumerirea și lipsa de inițiativă stăpânește pretutindenea, și mai ales în cercurile comerciale.

*

În 3 crt. s'a reîntors din Paris dl. Ch. Rist. Revenirea Dsale — după o absență destul de simțită — poate că ne va aduce noi îndrumări spre bine. Rolul Dsale este de a supraveghea executarea întocmai a planului de stabilizare. Cu toate că de pe urma acestor lucrări s'a sperat o reînviore a vieții, până în prezent nu se simte nici o schimbare în spre bine. Inițiativa privată nu vede încă posibilitate de muncă pe nici un teren de activitate.

Dar dl Rist a avut și neplăcerea, de a vedea Lira sterlină tocmai în ziua revenirii Dsale, peste gold point, adică la cursul de 817½. Lumea a

luat la cunoștință cam consternată urcarea aceasta bruscă a devizelor.

*

Sosirea dlui Rist a fost așteptată și de guvern. Este vorba ca din sumele destinate căilor ferate să se pună provizor pe durata campaniei agricole, la dispoziția agricultorilor suma de un miliard. Intențiunea guvernului merită cea mai mare atențiune, căci fără bani orice propagandă pentru intensificarea producțiunii agricole este iluzorie.

Operațiunea aceasta este absolut necesară. Dat fiind însă rostul banilor ce se investesc în ea, este foarte delicată și recere o foarte prudentă circumspecție din partea guvernului.

Țăranul are nevoie absolută de ajutor bănesc, ca să poată face față lucrărilor agricole. Acest ajutor cu caracter strict de producțiune nu i se poate da fără nici o îndrumare, fără nici un control. Toată lumea cunoaște situația mizeră a țăranului. Mai departe nepriceperea și ușurința în felul cum își administrează gospodăria. Ministerul de agricultură are datoria, ca atunci, când din banii Căilor Ferate ajută agricultura, prin organele sale exterioare și camerele agricole să îngrijească cu cea mai mare atențiune, ca banii să fie întrebuințați exclusiv pentru producțiune și în mod rațional, astfel ca după culegerea recoltei să reîntre în posesiunea lor.

*

Bursa s'a deschis după sărbători într'o atmosferă foarte prietnică. La deschidere s'au înregistrat cursuri destul de bune:

Banca Națională 13.600, Reșița 950, Creditul Minier 1065, Banca Românească 1130.

Dispoziția generală bună la început s'a cam împrăștiat însă, din lipsa de transacțiuni. În decursul ședinței cursurile a cedat ceva.

Cu toate acestea tendința este destul de bună.

Urcări apreciabile au avut rețelele.

București.

Remizier.

CRONICĂ.

Casa Generală de Economii în Sibiu, vechia și puternica bancă săsească își publică primul bilanț după fuziunea cu alte 5 bănci săsești, efectuată în cursul anului trecut.

Bilanțul pe 1928 prezintă active totale de Lei 1373 milioane, din care sumă Lei 1116 mil. sunt Cambiile și Conturile Curente. Alte poziții mai importante sunt Conturile curente: bănci și

diverse Lei 101 milioane, Efecte în portofoliu Lei 53 milioane și Imobile Lei 25 milioane. Intereze restante figurează la active cu Lei 8,600.000 rotund.

Față de capitalul social, acum, de Lei 150 milioane rezervele se cifrează cu Lei 65 milioane, în care cifră este cuprins și fondul de pensiune cu Lei 10 milioane. Depunerile spre fructificare pe livret și cont-curent se urcă la Lei 903 milioane și Creditorii cu Lei 157 milioane.

Venitul brut este arătat cu Lei 55 milioane, o sumă neînsemnată față de stocul afacerilor, fiindcă dobânzile plătite după depuneri etc. s'au detras din venitul de interese. Beneficiul net cu Lei 17,238.155, din care se plătește un dividend brutto de 12% resp. 10% = Lei 5 — de acțiunea de Lei 50 — Rezervele se dotează cu Lei 3,700.000 și pentru scopuri de binefacere se dau Lei 1,500.000.

*

O nouă lege bancară? Unele ziare din capitală au adus știrea, că Ministerul de finanțe ar fi invitat băncile importante din țară și cercurile bancare, să și facă, propunerile și observațiunile asupra noii legi bancare ce guvernul va prezenta în curând Parlamentului.

Din știrea aceasta ar rezulta, că guvernul a elaborat un proiect de lege bancară. Până în prezent însă dispozițiile acestui proiect sunt necunoscute cercurilor bancare interesate, n'a fost publicat și nici trimes băncilor.

Importanța unei legi bancare pentru cercurile largi ale populațiunii impune cea mai mare publicitate a acestui proiect de lege.

*

Noul cod comercial. Consiliul Legislativ a înaintat Ministerului de Justiție prima carte din Codul de comerț tratând despre comercianți și societățile comerciale.

*

Creditul agricol. Comisiunea însărcinată cu întocmirea proiectului de lege pentru înființarea Creditului Agricol a studiat în prezența miniștrilor de resort acest proiect. Creditul Agricol va lua ființă prin modificarea actualelor legi ale Creditelor funciare, și se va constitui din participarea Statului, particularilor și a capitalului străin. Capitalul societății va fi de un miliard Lei. Scopul acestei instituții va fi acordarea de împrumuturi pe termen lung, pe termen mijlociu și pe termen scurt pe ipotecă, pe gaj pentru ameliorări agricole, inventar agricol. Proiectul va fi depus la parlament înainte de 1 Mai.

*

Supra-Bancă i s'a zis băncii, ce este pe cale a se înființa, cu ajutorul finanței mondiale, sub firma „Banques des reglements internationaux”. Noua bancă va avea să se ocupe cu regularea reparațiilor datorate de Germania aliaților și de datoriile interaliate. Unii susțin chiar că noua bancă va împărți credite între națiuni, va susține băncile de emisiune și cursul devalizelor. Este vorba de un capital de 5 miliarde Dolari = Lei 800 miliarde.

*

Coefficientul de exploatare. Ziarul „Argus” într'un număr recent face interesanta constatare, că raportul între cheltuieli și venitul brut, la băncile mari din capitală, variază între 60% și 40% și este cu mult mai mic decât de ex. în Austria și în Germania. În Dina este 77%—82%, în Berlin 77%—83% la băncile mari conducătoare.

Constatarea este interesantă și instructivă, în ce privește băncile românești, căci deși tranșacțiunile sunt mai puțin remuneratorii, dobânzile tind să scadă, iar cheltuielile rămân aceleași, coeficientul la noi se menține la un nivel admisibil.

La băncile din Ardeal, coeficientul de exploatare este și mai scăzut.

*

Normele de impunere pentru societățile cu sediul în alt oraș decât în orașul unde-și exercită activitatea industrială. Ministerul de finanțe a trimis tuturor administrațiilor financiare un ordin circular prin care le pune în vedere că impunerea societăților nu se poate face decât la sediul principal al Direcțiunii. Deoarece însă multe întreprinderi industriale își exercită activitatea de producție în alte localități, iar fiscul nu poate stabili, în mod precis, drepturile sale (din lipsă de control și verificare la fața locului) administrațiile financiare din localitățile unde se află uzinele respective vor trebui să raporteze până la 15 Aprilie asupra capacității de producție, a utilajului întrebuintat, a evaluării activului la inventar, a cheltuielilor făcute cu diferite investițiuni sau reparațiuni și natura lor arătându-se detaliat și în ce constau ele, a numărului lucrătorilor și funcționarilor întrebuintați și suma salariilor ce li s'a plătit, a modului în care se vinde marfa fabricată sau produsă și în sfârșit a tuturor elementelor ce privesc activitatea anului precedent cari, coroborate cu cele înscrise în registrele comerciale să dea puțință de a se stabili cât mai exact drepturile Statului pe anul în curs.

*

Cât s'a plătit din datoriile statului. Banca Națională a plătit în contul datoriilor interne până în ajunul sărbătorilor, suma de 2.300.000.000 Lei. Azi, Banca Națională a reluat plata conturilor

emise de autoritățile cari au primit furnituri. Se crede că până la închiderea ghișeurilor, Banca Națională va mai plăti azi încă suma de un miliard Lei.

Pentru restul până la 6 miliarde, cât reprezintă toată datoria internă plățile se vor face treptat cu verificarea creanțelor și ordonanțelor.

*

Suntem informați că, aceste importante plăți se fac din stocul disponibil al Băncii Naționale, emisiune nouă nefăcându-se decât în sumă de 600—700 milioane peste plafonul Băncii Naționale.

Dividendele

ce plătesc băncile pe anul 1928.

„Albina” Sibiu	24%	Lei 120—	net
„Ardeleana” Orăștie	20%	„ 100—	„
„Armonia” Cincul-Mare	20%	„ 100—	„
„Auraria” Abrud	30%	„ 30—	„
„Banca Agrară” Cluj	8.5%	„ 85—	„
„Banca Centrală” Cluj	12%	„ 25.50	„
„Banca Națională a României” București	75%	„ 375—	„
„Banca Românească”	16.9%	„ 84.50	„
„Banca Românească din Valea Someșului S.A. Dej	14%	„ 70—	„
„Banca Poporală” Dej	14.8%	„ 37—	„
„Câmpiana” Mociu	22%	„ 44—	„
„Codreana” Băsești	10%	„ 5—	„
„Cordiana” Fofeldea	40%	„ 40—	„
„Corvineana” Hunedoara	20%	„ 83.50	„
„Crișiana” Brad	20%	„ 100—	„
„Dacia Traiană” Sibiu	16%	„ 32—	„
„Decebal” Deva	20%	„ 10—	„
„Economia” Cohalm	12%	„ 51—	„
„Economul” Cluj	17%	„ 17—	„
„Furnica” Făgăraș	18%	„ 90—	„
„Goronul” Aiud	18%	„ 36—	„
„Grănițerul” Dobra	16%	„ 8—	„
„Maramurășana” Sighet	20%	„ 83—	„
„Minerva” Beclean	18%	„ 90—	„
„Mureșiana” Reghin	16%	„ 16—	„
„Nădlăcana” Nădlac	11.90%	„ 59.50	„
„Olteana” Diștea de jos	16%	„ 80—	„
„Oravițana” Oravița	10.5%	„ 51—	„
„Poporul” Săliște	22%	„ 22—	„
„Prima Ardeleană” Cluj	12%	„ 60—	„
„Sălăgeana” Jibou	12%	„ 60—	„
„Sebeșana” Sebeș-Alba	20%	„ 100—	„
„Sentinela” Novo-Selo	20%	dinari 10—	„
„Șercățana” Șercăța	20%	Lei 20—	„
„Silvania” Șimleul-Silvaniei	14.74%	„ 73.80	„
„Vatra” Cluj	12%	„ 24—	„
„Viitorul” Oena-Sibiului	20%	„ 10—	„
„Vlădeasa” Huedin	20%	„ 40—	„
„Voileana” Voila	10%	„ 50—	„

Banca „AURORA“ s. p. a. Năsăud.

Activa.		Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1928.		Pasiva.		
	Lei	b.		Lei	b.	
Casa în numerar	3,416.286	—		Capital societar	5,000.000	—
Disponibil la bănci	388.025	90	3,804.311	Fond general de rezervă	2,000.000	—
Cambii	36,603.934	—		„ special „	250.000	—
„ cu acop. ipotec.	8,649.250	—		Rezerve pt. creanțe dub.	450.000	—
Credite ipotec. cu oblig.	1,295.727	50		Fond cult. și de binefaceri	100.000	—
„ personale cu				„ de pensuni	916.000	—
oblig. cu cav.	82.102	—		Depuneri spre fructificare	46,862.822	—
Credite în cont-curent	4,209.031	—	50,840.044	Dividendă neridicată	20.501	—
Efecte publice	275.120	—		Bănci creditoare în cont-curent	926.012	—
Diverse acțiuni	781.620	—	1,056.740	Spese de emisiune	22.930	—
Casele proprii: 5 case				Dobânzi transit. anticipate pro 1929	811.484	—
cu etaj în piața prin-				Beneficiul net	1,845.542	25
cipală (una nou edifi-						
cată) și una casă parter						
în str. principală	4,100.000	—				
Amortizare	600.000	—	3,500.000			
Bon de asigurare			4.253			
Mobilier			1			
			59,205.351			59,205.351
			25			25

Eșite.		Contul Profit și Pierdere cu 31 Decembrie 1928.		Intrate.		
	Lei	b.		Lei	b.	
Dobânzi: depunerilor	5,446.696	29		Dobânzi: dela cambii		
spre fructificare				cu și fără acop. ipot.	5,008.296	—
fondului de pensuni	124.192	—		dela credite ipotecare		
al funcționarilor				și personale	288.314	—
fondului general de				dela credite în cont-		
rezervă	138.344	—	5,709.232	curent	286.554	—
				dela efecte publice și		
Cheltuieli: Salare,				div. acțiuni	106.485	—
Cons. de adm., cen-	1,261.287	50		Proviziuni	4,579.223	50
sori, funcționari și				Chirii	547.600	—
bani de cvartir						
Imprimare, porto, re-	428.093	36				
gistre etc.						
Jetoane	23.500	—				
Chirie	89.400	—				
Impozite	750.625	10	2,552.905			
Amortizări: Casele						
proprii	600.000	—				
Mobilier	17.159	—				
Efecte publice	15.203	—				
Diverse acțiuni	46.430	—	678.792			
Rezerve pentru creanțe dubioase			30.000			
Beneficiul net			1,845.542			
			25			
			10,816.472			10,816.472
			50			50

Năsăud, la 31 Decembrie 1928.

ss. Leon Bancu, director executiv.

ss. Stefan Rebreanu, șef-contabil.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. Dr. Teofil Tanco, președinte

ss. Stefan Seridon, vicepreședinte

ss. Liviu Mureșianu

ss. Dr. Leon Seridon

ss. Dr. Nicolae Drăganu

ss. Emil Mărcușiu

ss. Gheorghe Chitul

ss. Ioan Șerban

Subsemnatul comitet de cenzori am examinat conturile de mai sus și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele institutului.

Năsăud, la 23 Februarie 1928.

ss. Ioan Mareu

ss. Vasile Moisil

ss. Ioan Partene

„SĂTMĂREANA“

institut de credit și economii societate pe acții.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „SĂTMĂREANA“, societate pe acții Seini, prin aceasta sunt invitați la

a XXXVII-a adunare generală

care se va ține în Seini la 18 Aprilie 1929, dimineața la 11 ore, în localul institutului.

OBIECTELE:

1. Constituirea biroului;
2. Raportul anual al direcțiunii;
3. Raportul Comitetului de supraveghere;
4. Stabilirea bilanțului pe anul 1928 și votarea absolutorială;
5. Împărțirea profitului curat și a celei culturale și filantropice și asignarea dividendei;
6. Stabilirea salarelor direcțiunii și a Comitetului de supraveghere precum și adausul de salar a funcționarilor pe anul 1929;
7. Alegerea alor 4 membri în direcțiune, unul pe un an, 3 pentru 5 ani;
8. Eventuale propuneri în înțelesul §-ului 39 din statute.

Propunerea direcțiunii pentru împărțirea profitului de Lei 98.156.91

1. 5% dividendă acționarilor pentru cuponul No. 35	Lei 25.000.—
2. 7% supradividente	35.000.—
3. Fondului pentru creanțe dubioase	30.000.—
4. Fondului de pensuni	3.156.91
5. Fondului de zidire	5.000.—
	Lei 98.156.91

Seini, la 6 Martie 1929.

Direcțiunea.

Onorată Adunare Generală!

Comitetul de cenzori făcând revizuirea operațiunilor institutului de pe anul 1928 a aflat totdeauna o administrație și manipulare conștiențioasă și corectă, și cercetând și bilanțul asupra activității institutului de pe anul 1929 l-am găsit real și corespunzător cu registrele.

Propunem, ca împărțirea profitului de 98.156.91 Lei să se facă amăsurat propunerii Consiliului de administrație, dându-se atât Consiliului de administrație cât și Comitetului de cenzori descărcare pentru gestiunea anului 1928

Seini, la 4 Martie 1928.

Alexandru Breban m. p.

Nicolae Miclouș m. p.

Alexandru Băban m. p.

Active.

Bilanț de încheiere cu 31 Decembrie 1928.

Passive.

	Lei	b.		Lei	b.
1. Cassa: numerar	83.932	—	1. Capital social		500.000
2. Cambii	4.641.729	—	2. Fond de rezervă	501.780	—
3. Efecte	91.350	—	Fond pentru creanțe dubioase	350.000	—
4. Cont-Curent: bon la alte bănci 272 199.66			Fond de zidire	45.000	—
debitori	3.039.275	33	Fond cultural	70.000	—
	3.341.474	99	Fond de pensuni	330.000	—
5. Obligațiuni	1.340	—	3. Depuneri spre fructificare		5.481.872.41
6. Imobile	30.279	—	4. Conturi-Curente: bănci	562.579.05	
7. Expl. forestiere: pretensiuni din valorizări	2.145.347	44	creditori	632.462.12	1.195.041.17
8. Mobiliar	100	—	5. Depozite de cassă		84.239
9. Diverse conturi de valori	2.874.32	—	6. Reescont		1.566.950
	10.338.427	49	7. Dividendă neridicată		52.958
			8. Dobânzi transitorii		62.430
			9. Beneficiul anului 1928		98.156.91
					10.338.427.49

Perdere

Profit și Pierderi cu 31 Decembrie 1928.

Profit.

	Lei	b.		Lei	b.
1. Interese: la depuneri	558.483	15	1. Interese: la cambii	795.473	55
„ reescont	103.051	—	„ efecte	3.727	—
„ conturi-curente	137.746	—	„ cont-curent și prov.	706.637	22
	799.280	15			1.505.837.77
2. Contribuție		97.099.83			
3. Spese: de birou	110.400	88			
salare	391.600	—			
de călătorie	7.400	—			
marce de prezență	1.900	—			
	511.300	88			
Beneficiul anului 1928	98.156	91			
	1.505.837	77			

Seini, la 31 Decembrie 1928.

George Achim m. p., președinte.

Subsemnatul Comitet de cenzori, am revăzut și examinat conturile prezente și le-am aflat exacte.

Seini, la 4 Martie 1929.

Alexandru Breban m. p., președinte.

Nicolae Miclouș m. p.

Alexandru Băban m. p.

Pentru contabilitate: Iuliu Demeter m. p.

